

Република Србија
Врховни касациони суд
Кзз 825/2015
13.10.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгише Ђорђевића, председника већа, Зорана Таталовића, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић-Томић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Јеленом Петковић-Милојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Б.Р., због кривичног дела крађа из члана 203. став 1. КЗ и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Б.Р., адвоката Н.Т., поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Нишу Кж1 431/2015 од 13.07.2015. године, у седници већа одржаној дана 13.10.2015. године, једногласно је, донео

ПРЕСУДУ

И УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Б.Р., адвоката Н.Т. и **ПРЕИНАЧАВАЈУ СЕ** правноснажне пресуде Основног суда у Нишу К 2519/2013 од 24.04.2015. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 431/2015 од 13.07.2015. године, тако што Врховни касациони суд према окривљеном Б.Р., са личним подацима као у изреци правноснажне пресуде

на основу одредбе члана 422. тачка 3. ЗКП

ОДБИЈА ОПТУЖБУ

Да је дана 01.06.2009. године, око 05.00 часова, у атару села Т., Општина Г.Х., у урачунљивом стању, у намери да себи прибави противправну имовинску корист одузимањем свог новца који буде затекао у кући оштећеног Љ.Д., најпре неопажено ушао у откључану кућу оштећеног и из ходника одузео једне црне панталоне, један џемпер тегет боје и један прслук зелене боје, удаљио се из куће, па када је претресањем ствари утврдио да се у истим налази новац у износу од само 210,00 динара, поново се вратио

- чиме би извршио кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ

због наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења.

II Врховни касациони суд окривљеног Б.Р. због кривичног дела разбојништво из члана 206. став 1. КЗ у вези члана 30. КЗ за које је правоснажном пресудом Основног суда у Нишу К 2519/2013 од 24.04.2015. године оглашен кривим ОСУЂУЈЕ на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 6 (шест) месеци у коју му се урачунава време проведено у притвору од 01.06.2009. године до 14.07.2009. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу К 2519/2013 од 24.04.2015. године, окривљени Б.Р. оглашен је кривим због кривичног дела разбојништво из члана 206. став 1. КЗ у вези члана 30. КЗ у стицају са кривичним делом крађа из члана 203. став 1. КЗ, па је, након што су му утврђене појединачне казне затвора и то: за кривично дело из члана 206. став 1. у вези члана 30. КЗ у трајању од једне године и шест месеци, а за кривично дело из члана 203. став 1. КЗ у трајању од пет месеци, осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једне године и девет месеци у коју му се урачунава време проведено у притвору од 01.06.2009. до 14.07.2009. године. Том пресудом окривљени је обавезан да у корист буџетских средстава суда на име паушала плати износ од 3.000,00 динара, а на име трошкова кривичног поступка износ од 7.920,00 динара, све у року од 15 дана од дана правоснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док је оштећени Љ.Д. ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 431/2015 од 13.07.2015. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Б.Р. и пресуда Основног суда у Нишу К 2519/2013 од 24.04.2015. године је потврђена.

Против наведене правоснажне пресуде Апелационог суда у Нишу захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Б.Р., адвокат Н.Т., због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП у вези члана 438. став 1. тачка 1. и став 2. тачка 3. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи пресуду Апелационог суда у Нишу Кж1 431/2015 од 13.07.2015. године тако што ће према окривљеном одбити оптужбу да је починио кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа, коју је одржао у смислу одредбе члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правоснажном пресудом против које је захтев за заштиту законитости поднет и након оцене навода у захтеву је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Б.Р., адвоката Н.Т., је основан.

Наиме, из списка предмета се утврђује да је тада надлежно Општинско јавно тужилаштво у Нишу против окривљених Б.Р. и М.Д. пред Општинским судом у Нишу подигао оптужницу Кт 1776/09 од 19.06.2009. године и то против

окривљеног Б.Р. због кривичног дела разбојништво из члана 206. став 1. КЗ и због кривичног дела крађа из члана 203. став 1. КЗ, а против окривљеног М.Д. због кривичног дела разбојништво из члана 206. став 1. КЗ у вези члана 35. ст. 1. и 2. КЗ. Даље, из списка предмета се утврђује да је Основно јавно тужилаштво у Нишу дана 20.04.2015. године актом Кт 1776/09 од 20.04.2015. године извршило измену чињеничног описа оптужнице Кт 1776/09 од 19.06.2009. године у односу на окривљеног Б.Р., а што је учинило и на главном претресу одржаном дана 24.04.2015. године, а све сходно одредби члана 409. став 1. ЗКП, те да је првостепени суд окривљеног Б.Р. пресудом К 2519/2013 од 24.04.2015. године огласио кривим да је извршио кривично дело разбојништво из члана 206. став 1. КЗ у вези члана 30. КЗ у стицају са кривичним делом крађа из члана 203. став 1. КЗ на начин представљен диспозитивом измењене оптужнице јавног тужиоца.

Потом, из списка предмета се утврђује да је бранилац окривљеног Б.Р., адвокат С.С. против првостепене пресуде жалбу изјавила дана 20.05.2015. године, а да је Апелациони суд у Нишу, као другостепени, одлучујући о изјављеној жалби исту као неосновану одбио својом пресудом Кж1 431/2015 од 13.07.2015. године.

Одредбом члана 203. став 1. КЗ ("Службени гласник РС" број 85 од 06.10.2015. године који се примењивао од 01.01.2006. године), а који је важио у време извршења дела, прописано је да ће се новчаном казном или затвором до три године казнити онај ко туђу покретну ствар одузме другом у намери да њеним присвајањем себи или другом прибави противправну имовинску корист.

Одредбом члана 103. став 1. тачка 6. КЗ ("Службени гласник РС" број 85 од 06.10.2015. године који се примењивао од 01.01.2006. године), а који је важио у време извршења дела, прописано је да ако у овом законнику није друкчије одређено кривично гоњење не може се предузети кад протекне три године од извршења кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора преко једне године.

Одредбом члана 104. став 1. КЗ ("Службени гласник РС" број 85) прописано је, између осталог, да застарелост кривичног гоњења почиње од дана кад је дело извршено, док је ставом 6. наведеног члана прописано да застарелост кривичног гоњења настаје у сваком случају кад протекне двоструко време које се по закону тражи за застарелост кривичног гоњења.

Следствено изнетом, дакле, имајући у виду да је окривљеном Б.Р. диспозитивом подигнуте и измењене оптужнице јавног тужиоца стављено на терет да је кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ извршио дана 01.06.2009. године, то је, по оцени Врховног касационог суда апсолутна застарелост кривичног гоњења за предметно кривично дело наступила дана 01.06.2015. године, дакле, након доношења првостепене пресуде дана 24.04.2015. године и након изјављивања жалбе браниоца окривљеног који ову битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП и није могао истицати у жалби, а пре доношења другостепене пресуде Апелационог суда у Нишу Кж1 431/2015 дана 13.07.2015. године.

Наиме, иако су одредбом члана 451. ЗКП одређене границе испитивања првостепене пресуде и то тако што је ставом 1. означеног члана прописано да

другостепени суд испитује пресуду у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалби, по оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је био дужан да у смислу одредбе члана 451. став 2. ЗКП испита по службеној дужности првостепену пресуду у случају наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења, обзиром да је одредбом члана 459. став 1. ЗКП прописано да пресуду којом преиначује првостепену пресуду другостепени суд ће донети и у случају када поступа на основу члана 451. ст. 2. и 3. овог законика која одредба омогућава преиначење првостепене пресуде и упућује на одредбу члана 451. ст. 2. и 3. ЗКП у вези граница обима испитивања првостепене пресуде и то на став 2. наведеног члана који даје могућност другостепеном суду да поводом жалбе изјављене у корист окривљеног испита по службеној дужности одлуку о кривичној санкцији у процесним ситуацијама предвиђеним у тачкама 1. и 2. наведеног члана, а посебно имајући у виду да се кривична санкција може изрећи само за кривично дело, а дело које је застарело фактички није кривично дело и не може се предузети кривично гоњење па самим тим и нема места изрицању кривичне санкције што све даје основ да другостепени суд у смислу одредбе члана 451. став 2. ЗКП по службеној дужности испита и одлуку о кривичној санкцији и у ситуацији када жалбом није могла бити истицана битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП. Дакле, другостепени суд је сходно свему наведеном био овлашћен да првостепену пресуду по службеној дужности испита и у случају наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења, што није учинио, на који начин је учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП, на коју се основано поднетим захтевом браниоца окривљеног указује.

Стога је Врховни касациони суд као основан усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Б.Р. и наведене правноснажне пресуде преиначио тако што је на основу одредбе члана 422. тачка 3. ЗКП према окривљеном Б.Р. одбио оптужбу да је извршио кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ, а како је све то дато у изреци ове пресуде.

Одлучујући о кривичноправној санкцији у односу на кривично дело разбојништво из члана 206. став 1. КЗ у вези члана 30. КЗ за које је окривљени Б.Р. оглашен кривим, Врховни касациони суд је усвајањем захтева за заштиту законитости браниоца овог окривљеног преиначио правноснажне пресуде у делу одлуке о казни тако што је овог окривљеног за наведено кривично дело осудио на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци уз урачунавање времена проведеног у притвору, дакле, испод законом прописаног минимума за предметно кривично дело.

При одмеравању казне, Врховни касациони суд је узео у обзир тежину извршеног кривичног дела које је остало у покушају у смислу члана 30. став 2. КЗ и имао је у виду све околности из члана 54. КЗ од значаја за одмеравање казне као правилно утврђену у редовном поступку, а наиме, да је окривљени релативно млађе лице, да је без запослења и прихода, да је отац једног малолетног детета које околности оправдавају примену института ублажавања казне, док отежавајућих околности на страни овог окривљеног није било.

По оцени Врховног касационог суда, овако изречена казна затвора окривљеном Б.Р. у трајању од једне године и шест месеци уз урачунавање

времена проведеног у притвору, дакле, испод законом прописаног минимума за предметно кривично дело сразмерна је степену његове кривице и нужна да изрази осуду за кривично дело у питању, али и довољна за остварење у члану 4. став 2. КЗ и члану 42. КЗ прописане сврхе кажњавања.

Како битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3. ЗКП не представља законски разлог у оквиру повреда таксативно набројаних у члану 485. став 4. ЗКП због којих окривљени, преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, Врховни касациони суд се у ове наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Б.Р., није упуштао.

Са изнетих разлога, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2. ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Петковић-Милојковић,с.р.

Председник већа, судија
Драгиша Ђорђевић,с.р.